

Plat proaten en plat schrijven.

Der was een tied, dat plat proaten (of Nederlands mit 'n plat aksent) wat was veur boeren en domme luu.

In 't Westen van Nederland wördden disse "boerties van buutn" mit de nekke an-ekeken en 't was dan ok gien wonder dat de dialekten zwoar wördden verdrungen.

Iederiene uut 't Oosten van 't laand schaamden zich der veur um onder de "Hollaanders" plat te proaten. Was dat ok zo in de buurlaanden?

Het valt op dat de leste tied der weer wat meer aandacht veur dialekten kump en dat de taboes en schaamte niet meer zo noadrukkelik bint.

Ok 'n heleboel jongeluu intresseert zich veur 't dialekt en der wördt veural in 't oosten van 't laand karkdiensten in 't dialekt e-holden; in kraanten stoat àlmoar meer stukkies en kolums in 't plat. Boeken, gedichten en rouw-advertensies en -kaarten in dialekt wördt ok al heel gewoon.

Opvallend is een grote verscheidenheid in schrijven, de iene schref nog krommer dan d'aander. Ik denke, da'w op die maniere verkeerd gangs bint.

Der wördt veul te fonetisch eschreven. Doar wördt mit bedoeld dat ze woorden persies zo wilt schrijven as ze wördt uut-espreuken. En iederiene döt dat ok nog op zien eigen meniere. Dan krieg ie dat de verschillen groter wördt en minder goed leesbaar, zoniet onleesbaar.

Bekiek het is zo: de lezers hoeft de woorden niet uut te spreken. En ze leest makkeliker as de woorden wat ienvoldiger eschreven wördt. En de niet-dialektsprekers leert het dialekt der toch niet mit.

De Engelsen schriefft ok niet zoas ze proat. Doarveur hebt ze de IPA-notatie uut-evunden.

't Beste kunt dus woorden, die heel anders uut-espreuken dan eschreven wördt, verdudelik wörden deur de uutspraak der in IPA-symbolen achter te zetten.

Veurbeeld: kriegien [kri:ŋ] - geven [γæ:m] - hi'j [hi:j]

In 'n goed woordenboek Nederlands-Engels stiet altied veurin een lieste van disse uutspraaktekens en bint ze ok achter alle Engelse woorden neer ezet.

In zowat alle dialektwoordenboeken ontbrekt disse IPA andudings. 't Is een heidens karwei um die tekens der in te tikken, (en veur elk deel-dialekt krieg ie een eigen woordenboek) maar 't zol de boel wel 'n stuk helderder veur de juuste uutspraak maken.

In een artikel ku'j beter gien IPA-tekens zetten. Dat leest ok niet zo makkelik. Woorden die anders uutespreuken wördt, ku'j beter in 'n rijgien onder 't artikel schrijven, mit de IPA symbolen der achter.

